

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Skånland & Astafjord Jeger- og Fiskeforening
Strømshågen
9446 Grovfjord

Deres ref

Vår ref
13/467-

Dato

17 JAN 2014

Beritsletta kraftverk i Gratangen kommune i Troms fylke - klage på konsesjon

Skånland & Astafjord Jeger- og Fiskeforening (SAJFF) har i brev av 4.2.2013 påklaget Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak av 17.1.2013 om å gi Fjellkraft AS tillatelse til å bygge Beritsletta kraftverk i Belvasskaret i Gratangen kommune.

NVE har vurdert klagen i brev til departementet av 20.2.2013, og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sitt vedtak.

1. Bakgrunn

I søknad datert 31.1.2011, senere supplert med en endringssøknad datert 21.12.2011, søkte Fjellkraft AS om tillatelse til å bygge Beritsletta kraftverk. NVE ga konsesjon til en utbygging på nærmere fastsatte vilkår 17.1.2013.

Beritsletta kraftverk vil utnytte et fall på rundt 313 m, mellom inntak på kote 458 og kraftstasjon på kote 145. Kraftverket vil ha en slukeevne på 1400 l/s, som tilsvarer 308 pst av middelvannføringen. NVE har fastsatt at det skal slippes 40 l/s i minstevannføring hele året. Kraftverket vil med dette gi en årlig produksjon på rundt 8 GWh.

2. Klagen

I klagen påpeker SAJFF at Beritsletta kraftverk burde vært behandlet i sammenheng med andre, nye vannkraftprosjekter i tilstøtende geografiske områder. Det vises videre til at det er kraftoverskudd i den aktuelle regionen og at utbygging således både er unødvendig og dyrt. I følge foreningen vil utbyggingen medføre et betydelig bortfall av inngrepsfrie naturområder (INON) og det hevdes at dette forholdet er alt for lite vektlagt i NVEs vurdering av hvorvidt det bør gis utbyggingstillatelse eller ikke.

3. NVEs merknader til klagen

NVE kommenterer klagen på følgende måte:

”...

Skånland & Astafford Jeger og Fiskeforening mener at behandlingen av Beritsletta kraftverk må sees i sammenheng med andre søknader om ny kraftproduksjon i området og at det er begått saksbehandlingsfeil siden ikke Beritsletta kraftverk er behandlet i en gruppe. De mener også at prosjektet er ulønnsomt og har lav vinterproduksjon. Videre mener de at tap av INON er stort og ikke vektlagt i tilstrekkelig grad. Søker har i sine kommentarer påpekt at det ikke fremkommer nye momenter i Skånland & Astafford Jeger og Fiskeforening sin klage sammenliknet med høringsuttalelsene som ligger til grunn for NVEs avgjørelse i saken.

Skånland & Astafford Jeger og Fiskeforening viser til "Nye rutiner for behandling av søknader om konsesjon for småkraft" som ble lansert 21.3.2012. I dette dokumentet står det at: «Det vil i langt større grad bli behandling av søknader i pakker, der alle omsøkte prosjekter i et geografisk område settes sammen og behandles i grupper.»

På grunnlag av dette mener de det er begått saksbehandlingsfeil. NVE vil påpeke at det ikke er en forutsetning for saksbehandling at søknader settes sammen i grupper. Det står også i samme dokument under punkt 5 at: «NVE har et betydelig antall søknader som er til behandling i form av kvalitetssikring eller at de er/har vært på høring. Disse blir videreført i behandling av de som er saksbehandlere i dag, og må ikke vente på at nye rutiner med behandling i pakker starter opp.»

NVE minner om at Beritsletta kraftverk ble sendt på høring 22.2.2011 med en oppfølgende begrenset høring av planendringen 12.3.2012. Beritsletta kraftverk ble sendt på høring sammen med søknadene for Hesjeberg I, Hesjeberg II og Tjuvskjærelva kraftverk og ble behandlet etter de nye rutinene av 21.3.2012 så langt det var mulig. De tre andre sakene ble avsluttet henholdsvis 29.6.2012, 29.6.2012 og 20.9.2012.

NVE vil presisere at det er lagt stor vekt på å diskutere prosjektenes virkninger, både på reindrift, det biologiske mangfoldet, landskap, friluftsliv og INON, i KSK-notat nr. 5/2013. Uenighet om tap av INON er lagt til grunn for NVEs vurdering. NVE har lagt vekt på at kraftverket med boret tunnel og med inntaksdam som er trukket ned i dalsiden vil innebære et inngrep med redusert synlighet.

NVE har foretatt en vurdering av samlet belastning på inngrepsfrie naturområder på Gratangshalvøya i Skånland og Gratangen kommuner. I NVE sin vurdering ble fordelene knyttet til en utbygging funnet større enn de ulempene en utbygging ville medføre for allmenne og private interesser.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 17.1.2013. NVE opprettholder derfor vedtaket om å tillate bygging av Beritsletta kraftverk.”

4. Departementets merknader

Tillatelse til Beritsletta kraftverk kan gis dersom *fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser*, jf. vannressursloven § 25 første ledd.

Departementet vil drøfte de merknader fra klageren som er nødvendige for å begrunne avgjørelsen. Departementet kan også ta hensyn til andre forhold som ikke er tatt opp av klageren.

Samlet behandling av søknader om ny kraftproduksjon

SAJFF mener at inngrepene som vil komme med Beritsletta kraftverk ikke i tilstrekkelig grad er sett i sammenheng med andre prosjekter i tilstøtende områder, og krever at konsesjonsbehandlingen settes på vent inntil så er skjedd. Det henvises i denne sammenhengen til naturmangfoldloven § 10.

Naturmangfoldloven § 10 fastsetter prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette innebærer at en må ha kunnskap også om andre tiltak og påvirkninger av økosystemet slik at en kan identifisere den samlede belastningen. Det fremgår også av forarbeidene til vannressursloven i Ot.prp. nr 39 (1998-1999), side 105 og Olje- og energidepartementets retningslinjer for behandling av små vannkraftverk (juni 2007) at den samlede belastningen skal være en del av konsesjonsvurderingen.

NVE viser i sin kommentar til klagen at Beritsletta kraftverk er sett i sammenheng med andre nærliggende vannkraftprosjekter. Det vises i denne sammenhengen til Hesjeberg I og II og Tjuvskjærelva kraftverk. Departementet har vært i kontakt med NVE og det bekreftes derfra at Beritsletta også er vurdert i forhold til den generelle inngrepsstatusen i den kystnære delen av Sør-Troms, som blant annet er kommentert av Direktoratet for naturforvaltning i forbindelse med høringen av Sula kraft- og pumpeverk, jf. brev av 10.1.2013.

Departementet finner på bakgrunn av den foreliggende informasjonen ingen grunn til å underkjenne NVEs skjønnsutøvelse mht. å vurdere Beritsletta i forhold til den samlede inngrepsbelastningen i det geografiske området som det vil være naturlig å trekke inn. Det vises i denne sammenhengen også til hva som er kommentert under temaet "Reduksjon av inngrepsfrie naturområder (INON)" nedenfor. Eventuelle virkninger av ytterligere vannkraftutbygging eller andre inngrep i regionen, må vurderes ved behandling av disse tiltakene.

Reduksjon av inngrepsfrie naturområder (INON)

SAJFF mener at tapet av INON er for lite vektlagt i NVEs konsesjonsvurdering og at tallene i grunnlagsmaterialet for vurderingen er feil.

NVE på sin side viser til at INON-problematikken er nøye gjennomgått og vurdert under konsesjonsbehandlingen og at dette er omtalt i KSK-notat nr. 5/2013. NVE viser videre til at det i klagen ikke er kommet frem opplysninger som tilsier at reduksjonen av INON må beregnes på nytt.

Reduksjon av INON er en indikasjon på en konflikt og graden av konflikt må vurderes nærmere i hvert tilfelle. Urørthet er en verdi i seg selv, men konfliktnivået må bl.a. også sees i sammenheng med områdets verdi for landskap, friluftsliv og biologisk mangfold. Et område kan fremstå som urørt selv etter inngrep som reduserer INON. På den annen side kan nye inngrep i et område som oppleves som urørt, men som ikke er definert som INON-område, oppleves som negativt. Her spiller blant annet inngrepenes omfang og landskapets topografi en viktig rolle.

Gjennom konsesjonsprosessen har prosjektet blitt endret på bakgrunn av innspillene som er kommet inn fra ulike hold. Det vises i denne sammenhengen spesielt til den endrede plasseringen av inntaksdammen og at vannveien skal legges i fjell i øvre del. Departementet mener at en utbygging i tråd med NVEs konsesjon vil ha akseptable negative konsekvenser for urørt natur.

Forholdet til naturmangfoldloven

Prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved behandling etter vannressursloven, jf. naturmangfoldloven § 7. Omfanget av vurderingene skal tilpasses verdiene som kan berøres av en utbygging.

Etter departementets syn har NVE i tilfredsstillende grad vurdert og vektlagt naturmangfoldlovens prinsipper for offentlig beslutningstaking i skjønnsutøvelse og vedtaksbegrunnelse i tillatelsen til Beritsletta kraftverk. Departementet slutter seg til NVEs vurderinger etter naturmangfoldloven. Departementet anser kravene i naturmangfoldloven § 7 for å være oppfylt.

Forholdet til vannforskriften

Etter vannforskriften § 12 kan nye fysiske inngrep gjennomføres i en vannforekomst selv om miljøtilstanden svekkes dersom:

- alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i tilstanden for vannforekomsten,
- samfunnsnyttene av de nye inngrepene eller aktivitetene er større enn tapet av miljøkvalitet og
- formålet med de nye inngrepene ikke med rimelighet kan oppnås kostnadseffektivt på andre miljømessig bedre måter.

Etter departementets syn viser vurderingene av tiltaket i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven at inngrepet har akseptable konsekvenser for vannmiljøet. Det er videre fastsatt pålegg om avbøtende tiltak for å redusere virkningene. Departementet har kommet til at den fordel tiltaket medfører ikke kunne vært oppnådd så kostnadseffektivt på andre måter miljømessig sett. Departementet anser vilkårene i vannforskriften § 12 som oppfylt.

Kraftoverskudd og -pris

SAJFF henviser til at det er kraftoverskudd i den aktuelle landsdelen og at prosjektet ikke vil være lønnsomt uten tildeling av elsertifikater og at det på bakgrunn av dette ikke vil være riktig å gi utbyggingstillatelse.

Departementet vil ikke kommentere dette innspillet spesielt ut over å bemerke at det er en overordnet politikk i Norge å bidra til å øke produksjonen av fornybar energi og at sertifikatordningen er etablert nettopp for å stimulere til dette, blant annet gjennom ny vannkraftutbygging.

Oppsummering

Beritsletta kraftverk vil bidra med en årlig produksjon på rundt 8 GWh fornybar energi. Tiltaket vil gi positive ringvirkninger lokalt og varige inntekter til søker og kommune.

Departementet mener at en utbygging i tråd med NVEs konsesjon vil ha akseptable negative konsekvenser for landskap, friluftsliv, biologisk mangfold og andre interesser.

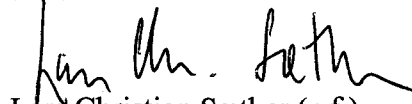
Etter en helhetsvurdering finner departementet at fordelene og nytten ved tiltaket er større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Vilkåret for å gi konsesjon er oppfylt, jf. vannressursloven § 25.

5. Departementets vedtak

Klagen fra Skånland & Astafjord Jeger- og Fiskeforening tas ikke til følge. Departementet opprettholder NVEs vedtak av 17.1.2013 om å gi Fjellkraft AS tillatelse til å bygge Beritsletta kraftverk.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28, tredje ledd, første punktum.

Med hilsen

Lars Christian Sæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Vegard Strømsvåg
Vegard Hotvedt Strømsvåg
seniorrådgiver

Kopi: Fjellkraft AS
NVE
Gratangen kommune
Fylkesmannen i Troms
Troms fylkeskommune